

Avdelningen för epidemiologi och sjukdomskontroll

Snabb värdering av sannolikheten för att den svenska fjäderfäpopulationen utsätts för smitta med högpatogen aviär influensa H5N8 till följd av pågående utbrott inom EU

Uppdatering med anledning av utbrott i Italien och nya utbrott i Tyskland

BAKGRUND

Den 15 december 2014 informerades EU-kommissionen av italienska myndigheter om ett bekräftat utbrott av högpatogen aviär influensa (HPAI) av subtypen H5N8 i en kalkonbesättning med 32 000 djur i Rovigo i norra delen av landet. Besättningen ingår i en stor koncern med besättningar i flera italienska regioner. Undersökningen föranleddes av att ökad dödlighet noterats. Den 16 och 20 december, konfirmerades dessutom två nya fall av HPAI H5N8 i Tyskland, en kalkonbesättning med ca 18 000 djur i distriktet Cloppenburg och en ankbesättning med ca 10 000 djur i distriktet Emsland. Samtliga tre besättningar har satts under offentlig tillsyn och avlivning och destruktion av djuren har utförts eller pågår. Skydds- och övervakningszoner har upprättats. HPAI H5N8 har enligt Tysklands referenslaboratorium för aviär influensa dessutom påvisats på en vildand i Sachsen-Anhalt i Tyskland 20 december. Fyndplatsen ligger inte i nära anslutning till de områden där de konstaterat smittade besättningarna är belägna.

Sedan början av november har HPAI H5N8 därmed konstaterats i tre besättningar i Tyskland, fem besättningar i Nederländerna, en i Italien och en i Storbritannien samt hos vilda fåglar i Nederländerna och Tyskland. Sannolikheten att svenska fjäderfä skulle utsättas för smitta med HPAI H5N8 som följd av dessa utbrott har tidigare värderats av SVA 2014-11-07 och 2014-11-17.

Influenstatypen HPAI H5N8 har sedan början av 2014 påvisats i Sydkorea, Kina och Japan på både vilda fåglar och fjäderfä.

Smittkällan i de nu aktuella utbrotten är inte fastställd och det är heller inte känt hur smittan kommit från Asien till Europa. EFSA (European Food Safety Authority) bedömer i en nyligen publicerad rapport att det är osannolikt att smittan kommit direkt med vilda fåglar från Asien, men att vilda fåglar kan ha betydelse för indirekt spridning mellan besättningar i Europa.

De nu aktuella utbrotten är de första sedan början av 1980-talet där HPAI av subtypen H5N8 påvisats på tamfågel i Europa. I Sverige har tidigare (2006) högpato-gen aviär influensa (HPAI) av subtypen H5N1 påvisats hos vilda fåglar. HPAI av typen H5 påvisades samma år hos en gräsand i vilthägn.

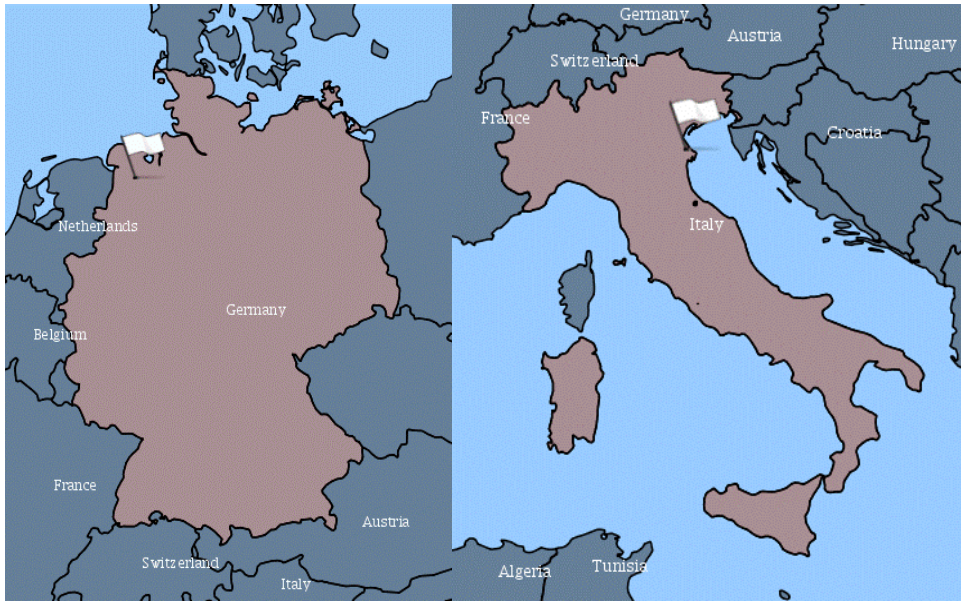
Jordbruksverket beslutade 2014-11-18 att införa skyddsnivå 2 i hela landet, vilket bl a innebär att fjäderfä ska hållas inomhus.

SANNOLIKHET ATT SVENSKA FJÄDERFÄ UTSÄTTS FÖR SMITTA MED HÖGPATOGEN AVIÄR INFLUENSA H5N8 SOM FÖLJD AV DET PÅGÅENDE UTBROTTET I EUROPA

Införseln av levande fjäderfä till Sverige från Tyskland under kvartal 4 2014 utgörs av två transporter av daggamla kycklingar som gått till isolering innan placering i avelsbesättningar. Inga transporter med levande fjäderfä har gått från Italien till Sverige under denna tid. Ett tjugotal transporter med fjäderfä till slakt och en transport med daggamla kycklingar har gått från Sverige till Tyskland under samma tid.

Införsel av kläckägg till Sverige förekommer men enligt lagstiftningen krävs desinfektion av skalerna innan införsel varför legal införsel inte bedöms utgöra någon risk. Inga kläckägg har heller förts in från Tyskland eller Italien under kvartal 4.

Enligt Magnus Hellström, stationschef på Ottenby Fågelstation pågår under hösten och vintern en ständig rotation bland vattenlevande fåglar i och kring Östersjön, beroende på vädersituation. Vid sydliga vindar förflyttar sig fåglarna norrut. De fågelarter det framför allt gäller är måsfåglar, trutar och dykänder. Beroende på vädersituation bedömdes sannolikheten att fåglar från de smittade områdena i Tyskland tar sig in över Sveriges gräns som låg till medelhög. Sannolikheten från övriga aktuella områden bedöms lägre än från Tyskland. Sedan de tidigare värderingarna har HPAI H5N8 konstaterats på vilda fåglar i Nederländerna och Tyskland varför sannolikheten att smittade fåglar skulle komma till Sverige bedöms vara högre än tidigare. Information saknas om smittans utbredning i vildfågelpopulationen men samtliga smittade besättningar har haft djuren inomhus varför möjligheterna till direktkontakt mellan vilda fåglar och fjäderfä bedöms som försumbar.

*Utbrottets lokalisation i Tyskland.
Källa: SANCO-ADNS*

*Utbrottets lokalisation i Italien.
Källa: SANCO-ADNS*

Mot bakgrund av tillgänglig information gör SVA följande bedömning:

Sannolikheten att den svenska fjäderfäpopulationen utsätts för högpatogen aviär influensa H5N8 som direkt följd av utbrotten i EU bedöms som mycket låg.

Osäkerheten i denna värdering är medelhög. Nivån av osäkerhet är bedömd utifrån kvaliteten på de uppgifter som funnits tillgängliga för värderingen.

Den sänkta sannolikheten jämfört med tidigare värderingar motiveras av att skydds nivå 2 införts, vilket innebär att fjäderfä hålls inomhus. Detta minskar sannolikheten för exponering även om sannolikheten för introduktion av smittade vilda fåglar bedöms högre än tidigare.

Definitioner på de termer som används vid sannolikhetsvärderingen:

- Försumbar – så ovanligt att det saknar betydelse
- Mycket låg – mycket ovanligt, men kan inte uteslutas
- Låg – sällan, men förekommer
- Medelhög – förekommer ibland
- Hög – förekommer ofta
- Mycket hög – förekommer nästan säkert

Statens veterinärmedicinska anstalt följer situationen och bedömer när det finns behov av en ny värdering av sannolikheten för att den svenska fjäderfäpopulationen utsätts för smitta med högpatogen aviär influensa H5N8.